HET JUBILEUM VAN HET NEDERLANDS INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS

door Prof. T. Keuzenkamp

Deze herdenking op 20 en 21 Mei j.l. behoort al weer tot het verleden, alleen de herinnering eraan blijft ons en het zij reeds nu gezegd, deze herinnering zal de Nederlandse accountantsstand en meer in het bijzonder het Nederlands Instituut van Accountants blijvend deugd doen.

Gedurende de ochtend van de eerste dag sprak de Voorzitter van het Instituut een welkomstwoord, daarbij de vertegenwoordigers van de Vaga en van talrijke buitenlandse zustervereenigingen dank zeggende voor hun aanwezigheid. Hunnerzijds werden namens hunne organisaties gelukwensen uitgesproken en woorden van waardering geuit voor hetgeen het Instituut op het gebied van de accountancy had bereikt.

Namens een aantal leden van het Instituut werd vervolgens de Voorzitter een cheque aangeboden te bestemmen voor een nader te bepalen Instituutsdoel, terwijl voor een gelijk doel een bijdrage werd ontvangen van de assistenten. Beide geschenken aanvaardde de Voorzitter met dank.

Gedurende de middag van dien dag sprak Z.E. de Minister van Economische Zaken Prof. Dr J. Zijlstra een rede uit, waarin hij met grote voldoening constateerde, dat de volwaardige Nederlandse accountantsstand bij de uitoefening van het zo gewichtige accountantsberoep voldoet aan de primaire vereisten daartoe, integriteit en deskundigheid en dat dit in zeer belangrijke mate mede het resultaat is van het streven en van de activiteiten van het Niva. Z.E. schonk aandacht aan de taak die de accountant in de samenleving vervult als controleur, als steun op het gebied van het bedrijfsbeheer en de bedrijfsadministratie, als raadsman voor de industrieel, handelsman en landbouwer, als medewerkende van de overheid bij het vormen van een oordeel over de doelmatigheid van de overheidsuitgaven en bij de voorbereiding van wetsontwerpen en gaf als zijn mening weer, dat de vooraanstaande plaats die het accountantsberoep thans zowel in het particuliere bedrijfsleven als in de overheidsadministratie inneemt, mede mogelijk is gemaakt door de positieve activiteiten van het Instituut, waarvan de leden aan de hoogste eisen voldoen die op dit gebied gesteld kunnen worden.

Komende tot de oorzaken, die tot dit succes voor het Niva hebben gevoerd, noemde Z.E. in de eerste plaats de door het Instituut georganiseerde accountantsopleiding, die niet alleen wetenschappelijke scholing verschaft, doch ook practische kennis van de vraagstukken in het bedrijfsleven bijbrengt. Verder releveerde Z.E. de invoering van een beginselcode voor de accountantsstand en de instelling reeds in 1895 van een tuchtrechtspraak. Met enkele aanhalingen besteedde Z.E. nog aandacht aan de pogingen om te komen tot een wettelijke regeling van het beroep en de researcharbeid van het Instituut om te besluiten met te getuigen van zijn oprechte waardering voor het vele werk, dat het Instituut in 60 jaar ten behoeve van de Nederlandse accountantsstand heeft verricht.

De rede werd met aandacht aangehoord; een luid applaus van de toehoorders weerklonk na afloop.

Alvorens het woord aan de Heer J. Kraayenhof, lid Niva, te geven, kreeg Prof. G. A. Ph. Weyer, president van de Nederlandse Maatschap-

pij voor Nijverheid en Handel, op zijn verzoek gelegenheid een korte toespraak te houden namens de voormelde Maatschappij. Prof. Weyer schetste hoe zijn Maatschappij reeds van voor de oprichting van het Instituut met belangstelling en ingenomenheid de ontwikkeling van het accountantsberoep heeft gadegeslagen en hoe zij steeds doordrongen is geweest van de toenemende waarde van accountants voor het Nederlandse bedrijfsleven. Z.H.Gel. aarzelde niet te verklaren, dat de Nederlandse accountants het Nederlandse bedrijfsleven, althans een groot gedeelte daarvan, ordelijk heeft leren denken op het gebied van administratie, financiën en organisatie van de onderneming, waardoor zij een weldadige invloed hebben uitgeoefend op de ontwikkeling van nijverheid en handel. Na nog enkele woorden te hebben gewijd aan de organisatie van de opleiding en het streven tot het voortdurend handhaven van de hoge standaarden van vakbekwaamheid, integriteit, moraal en beroepsethiek, bood Z.H.Gel. namens de Maatschappij de grote zilveren legpenning aan om het Instituut te eren voor alles wat het zelf en voor wat zijn leden in 60 jaren van harde en noeste arbeid hebben verricht in het belang van de welvaart van ons dierbare vaderland.

Een welgemeend applaus was het antwoord van de velen die deze rede en de geste van de Maatschappij waardeerden.

Hierna ving de Heer J. Kraayenhof zijn lezing aan over het onderwerp „Het accountantsberoep in Nederland na 60 jaar". Beginnende met te stellen dat de geschiedenis van het accountantsberoep in Nederland tot heden in feite de geschiedenis van het Nederlands Instituut van Accountants van zijn oprichting in 1895 af is, dat het Instituut door zijn opleiding en examens tot heden het overgrote deel van de beroepsgenoten heeft gevormd, schetst de Heer Kraayenhof uiteraard in korte trekken de hoofdpunten uit de geschiedenis van het Instituut. Hij brengt daarbij in het bijzonder en terecht hulde aan degeen wiens naam voor altijd aan de opbouw van het accountantsberoep in Nederland verbonden zal blijven, Prof. Dr Th. Limperg. Op menig punt geeft deze historische behandeling weer hetgeen ook in het vorige nummer van het M.A.B. onder de titel „Ter gelegenheid van het jubileum van het Nederlands Instituut van Accountants" werd geschreven; dit kon uiteraard niet anders. Ik zal dus hierop niet verder ingaan. Echter één belangrijk punt uit de rede, zij hier in het bijzonder vermeld te weten, dat hetgeen zich op het gebied van het accountantsberoep in Nederland heeft ontwikkeld, niet werd gesteund door enige regeling of enig voorschrift van de Overheid of van andere zijde. Dit heeft zowel betrekking op het onbeschermd blijven van titel en beroep, als ook op het ontbreken van enige verplichte contrôle van publieke verantwoordingen. Dit doet spreker de vraag stellen of het tot nu toe ontbreken van enige beschermde bepaling een nadeel is geweest voor de ontwikkeling van het beroep. Hij is sterk geneigd dit te betwijfelen, hetgeen gaarne wordt beaamd, doch afgezien van de vraag of hier nadeel is geweest, is het volgens spreker, van veel groter waarde te achten dat de arbeid van de accountant (gewaardeerd zoals dit o.m. uit de toespraken van Z.E. Prof. Dr Zijlstra en van Prof. Weyer blijkt) vrijwel uitsluitend op basis van vrijwilligheid, althans om redenen van doelmatigheid is aanvaard, dan wanneer zij min of meer opgedrongen zou zijn geweest.

Spreker oogstte veel bijval met zijn voordracht.

Na afloop hield het Bestuur een druk bezochte receptie te midden van vele bloemstukken en geschenken.

De dag werd besloten met een avondconcert van het Rotterdams Philharmonisch Orkest onder leiding van Eduard Flipse, waarbij de pianist Cor de Groot als solist optrad. Het was een avond van kunstgenot en een waardig slot van deze eerste dag.

Op Zaterdag 21 Mei gaf Dr H. M. Hirschfeld een inleiding over het onderwerp „Structuurwijziging in de particuliere kapitaalvorming" een voor deze tijd uitermate belangrijk onderwerp, waarop Dr Hirschfeld op de hem eigen duidelijke wijze zijn visie gaf. Dat een uitgebreid debat hierop volgde, is een bewijs niet alleen van de belangstelling voor het onderwerp zelf, doch ook voor het belang dat aan deze materie wordt gehecht.

Deze laatste dag werd besloten met een jubileumdiner.

Met voldoening kunnen zij, die de organisatie van deze beide dagen verzorgden, terugzien op het slagen van hun pogen om aan deze herdenking een stijlvol en tegelijkertijd feestelijk aanzien te geven. De belangstelling voor beide dagen moet de verwachtingen wel hebben overtroffen, het bezoek voerde bij elke gelegenheid tot overvulling van de zo omvangrijke ruimten van het Scheveningse Kurhaus.